

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/90/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2512203885
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Ilavský
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2512203885.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Daniela Ilavského a sudcov JUDr. Kataríny Slováčekovej a Mgr. Jozefa Mačeja, v právnej veci žalobkyne: Y. T., nar. XX.X.XXXX, adresa trvalého pobytu U., F. XXX/XX, zastúpenej advokátom: JUDr. Daniel Kostolanský, adresa sídla Piešťany, Štúrova 4, 921 01 Piešťany, proti žalovanej: U. Y., nar. XX.XX.XXXX, adresa trvalého pobytu U. XXX, o vyhlásenie právnej neúčinnosti právnych úkonov, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Piešťany z 13. marca 2019 č.k. 7C/35/2012-110 takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e .

II. Žalovaná je povinná žalobkyni nahradiť trovy odvolacieho konania v rozsahu 100% s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie určil, že právny úkon - Darovacia zmluva zo dňa 02.12.2010, predmetom ktorej bola 1/2-ica nehnuteľností vedená na liste vlastníctva č. XXX, pre katastrálne územie U. a to: parc. č. 345/1 vo výmere 669 m² - zastavané plochy a nádvoria, parc. č. 345/4 vo výmere 166 m² - zastavané plochy a nádvoria, dom súpisné číslo XXX, postavený na parcele č. 345/4 uzatvorená medzi PaedDr. A. Y., rod. A., nar. XX.XX.XXXX a žalovanou U. Y., nar. XX.XX.XXXX, je voči žalobkyni právne neúčinný (výrok I.).

1.2.1 Z vykonaného dokazovania mal za dokázané:

Žalobkyňa ako veriteľ má voči PaedDr. A. Y., rod. A., nar. X.X.XXXX, bytom U. XXX, ako dlžníkovi, vymáhateľnú pohľadávku na zaplatenie sumy 39.369,55 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne počítaným od 28.11.2011 do zaplatenia titulom navrátenej pôžičky peňazí, sumy 1.217,28 eur titulom náhrady trov právneho zastúpenia a sumy 2.362 eur titulom náhrady iných trov konania, priznanú jej rozsudkom Okresného súdu Piešťany č.k. 8C/74/2012-71 z 24. septembra 2013, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť čo do istiny a príslušenstva 13.11.2013 a čo do trov konania 29.11.2013 a vykonateľnosť dňa 17.11.2013 čo do istiny s príslušenstvom a dňa 3.12.2013 čo do trov konania.

1.2.2 Dlžníčka a manžel Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, U. XXX, ako darujúci, darovali žalovanej a M. R., U. XXX, nar. XX.X.XXXX ako obdarovaným, nehnuteľnosti vedené na liste vlastníctva č. XXX, pre katastrálne územie U. a to: parc. č. 345/1 vo výmere 669 m² - zastavané plochy a nádvoria, parc. č. 345/4 vo výmere 166 m² - zastavané plochy a nádvoria, dom súpisné číslo XXX, postavený na parcele č. 345/4 (ďalej sporné nehnuteľnosti) zo svojho bezpodielového spoluvlastníctva v 1/1-ine do podielového spoluvlastníctva obdarovaných každému v 1-ici darovacou zmluvou zo dňa 2.12.2010 s tým, že obdarovaná - žalovaná nadobudla 1-icu nehnuteľností od darujúcich ako svojich rodičov.

Okresný úrad Piešťany, katastrálny odbor rozhodnutím č. V 2814/2010 zo dňa 29.12.2010, povolil vklad vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam v prospech žalovanej a M. R., U. XXX, nar. XX.X.XXXX, každému v 1-ici.

1.2.3 Žalovaná je dcérou PaedDr. A. Y., rod. A., nar. X.X.XXXX, bytom U. XXX a Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXX.

1.2.4 Sporné nehnuteľnosti sú vedené vo výlučnom vlastníctve Ing, Y. N., Q. XX, Q. na T. v 1/1-ine na základe Zmluvy o prevode vlastníctva V 180/2014 - právoplatné dňa 17.2.2014 (stav ku dňu 16.2.2015).

1.3 Vec právne posúdil ako nárok veriteľa domáhať sa určenia súdom, že dlžníkove právne úkony podľa § 42a ods. 2 až 5 O.z (zákon číslo 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších prepisov), ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné a to podľa § 3 ods. 1, § 42a ods. 1 až ods. 3, § 42b ods. 1, 2 a ods. 4, § 116 O.z. a dospel k záveru že žaloba žalobkyne je dôvodná a preto jej v celom rozsahu vyhovel.

1.4 Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, žalobkyňa mala v čase prevodu vlastníckeho práva vymáhateľnú pohľadávku voči dlžníčke - matke žalovanej, a to na základe rozsudku Okresného súdu Piešťany sp. zn.: 8C/74/2012 zo dňa 24.9.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13.11.2013 čo do istiny a príslušenstva a dňa 29.11.2013 čo do trov konania. V predmetnej veci sa žalobkyňa domáhala voči dlžníčke na strane žalovanej zaplata sumy vo výške 39.369,55 eur s úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne od 28.11.2011 do zaplata, pričom súd žalobe v celom rozsahu vyhovel.

1.5 Odporovacia žaloba pritom nie je určovacou žalobou, preto žalobca nemusí preukazovať naliehavý právny záujem na požadovanom určení. V danom prípade došlo zo strany dlžníčky dňa 2.12.2010 k uzavretiu Darovacej zmluvy, ktorou ňou dlžníčka a manžel Y. Y., ako darujúci, darovali žalovanej a M. R., sporné nehnuteľnosti zo svojho bezpodielového spoluvlastníctva v 1/1-ine do podielového spoluvlastníctva obdarovaných každého v 1-ici. Z čl. II ods. 2 Darovacej zmluvy vyplynulo, že obdarovaná - žalovaná nadobudla 1-icu sporných nehnuteľností od darujúcich ako svojich rodičov, nadobudla spoluvlastnícky podiel vo výške 1-ice ako dcéra dlžníčky, teda osoba blízka. Žalobkyňa sa domáhala určenia, že je voči nej neúčinný právny úkon dlžníčky a žalovanej k sporným nehnuteľnostiam len v 1-ici, čo zodpovedá výške spoluvlastníckeho podielu, ktorý nadobudla žalovaná a takisto predstavoval majetkovú hodnotu patriacu pôvodne dlžníčke, ktorá nehnuteľnosti vlastnila spolu so svojím manželom v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov v 1/1-ine.

1.6 Zákonná úprava vymedzuje podmienky, za ktorých môže veriteľ odporovať právnym úkonom dlžníka, pričom podľa § 42b ods. 1, 2, 3 OZ vecnú legitímáciu v spore zákon priznáva ktorémukolvek veriteľovi, ktorý je ukrátený pri uspokojovaní svojej vymáhateľnej pohľadávky práve napadnutým právnym úkonom (aktívna legitímácia), vo všeobecnosti proti tomu, kto mal z tohto odporovateľného právneho úkonu prospech (pasívna legitímácia). Odporovať možno výlučne úkonom dlžníka, ktorými ukracuje uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa. Ukrátenie uspokojenia veriteľovej pohľadávky predpokladá také skrátenie (zmenšenie) majetku dlžníka v dôsledku napadnutého právneho úkonu, ktoré bráni uspokojeniu pohľadávky veriteľa v celom rozsahu alebo aspoň sčasti. Z toho vyplýva, že ten, kto odporuje (veriteľ), musí v rámci súdneho konania dokazovať kvalifikované zmenšenie majetku dlžníka. Nestačí, že sa majetok dlžníka zmenšil ale musí byť preukázané, že sa zmenšil do tej miery, že to zmarilo aspoň čiastočné uspokojenie jeho nároku a má v takomto konaní povinnosť tvrdenia, dôkaznú povinnosť a znáša dôkazné bremeno. V danom prípade súd posúdil, že napadnutým právnym úkonom došlo k zmenšeniu majetku dlžníčky do takej miery, že uspokojenie pohľadávky žalobkyne bolo zmarené. V konaní nebolo sporné, že pohľadávka žalobkyne nebola uspokojená a ohľadom stavu majetku dlžníčky je zrejmé, že táto iným majetkom, z ktorého by mohla byť pohľadávka uspokojená nedisponuje, nakoľko bol na ňu ako úpadkyňu vyhlásený konkurz.

1.7 Ust. § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka zakladá veriteľovi priamy nárok domáhať sa náhrady voči tomu, kto mal z odporovateľného úkonu prospech, pri splnení podmienky v ňom uvedenej, ktorý však nemôže predchádzať úspešnému odporovaniu, pretože môže nastať až ako jeho právny dôsledok. Priznaniu takéhoto nároku preto musí predchádzať právoplatné určenie neúčinnosti právneho úkonu. Vlastnícke právo toho, kto mal z odporovateľného úkonu prospech, k veci, ktorá bola predmetom tohto úkonu, nie je podmienkou odporovateľnosti v zmysle. § 42 a ods. 2 až 5 Obč. zák. (R 5/2008),

pretože zmena vlastníctva v priebehu konania o určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu nemá právny význam. Môže mať význam až pri posudzovaní možnosti veriteľa vyplývajúcich z úspešného odporovania. Veriteľ môže podľa § 42b ods. 4 O.z. požadovať uspokojenie svojej vymožiteľnej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z majetku dlžníka. Ak napr. dlžník odporovateľným právnym úkonom scudzí nehnuteľnosť tretej osobe, prešlo síce vlastnícke právo na tretiu osobu, ale ukrátený veriteľ sa môže v prípade úspechu svojej odporovacej žaloby výkonom rozhodnutia hojiť na nehnuteľnosti tak, ako keby bola naďalej vo vlastníctve dlžníka. V prípade, že toto uspokojenie formou in natura nie je dobre možné, má ukrátený veriteľ právo na náhradu voči tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu prospech. Ide o peňažnú náhradu, ktorá nepodlieha právnomu režimu náhrady škody podľa šiestej časti O.z.. Žaloba o určenie, že dlžníkov právny úkon je voči veriteľovi neúčinný, môže byť úspešná len vtedy, ak bola podaná voči osobe, s ktorou alebo v prospech ktorej bol právny úkon urobený; žaloba o zaplatenie peňažnej náhrady sa uplatní vtedy, ak uspokojenie veriteľa nie je možné z toho, čo odporovaným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku a musí smerovať voči osobe, ktorej z odporovateľného právneho úkonu dlžníka vznikol prospech (rozsudok NS ČR sp. zn. 21Cdo 1489/2000). Nemohol preto súd prisvedčiť námietke žalovanej spočívajúcej v nedostatku pasívnej vecnej legitímácie v spore z toho titulu, že previedla vlastnícke právo na tretiu osobu (p. N.) a ďalej už nadobudnutým majetkom nedisponuje.

1.8 Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že podmienky odporovateľnosti napadnutého právneho úkonu boli splnené, a preto súd žalobe vyhovel (výrok I).

1.9 O trovách konania rozhodol tak, že čo žalobkyňa má právo na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 %. Takéto svoje rozhodnutie odôvodnil právne § 262 ods. 1 a § 255 ods.1 C.s.p. a vecne potrebou priznania žalobkyni plnej náhrady trov konania voči žalovanej vzhľadom na jej plný úspech v spore.

2.1 Rozsudok napadla riadnym a včasným odvolaním žalovaná s návrhom na jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, vniac súd prvej inštancie, že tento vec nesprávne právne posúdil, z ktorého dôvodu potom dospel k nesprávnemu záveru o dôvodnosti žaloby žalobkyne a že svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil.

2.2 Predpokladmi úspešného odporovania právnomu úkonu dlžníka, ktoré musí veriteľ preukázať je preukázanie úmyslu dlžníka ukrátiť svojho veriteľa ak druhej strane odporovaného právneho úkonu musel byť úmysel dlžníka odporovaným právnym úkonom ukrátiť veriteľa známy, teda, že o ňom vedel alebo musel vedieť. Žalovaná nemala vedomosť o skutočnosti, že darkyňa mala od žalobkyne požičané finančné prostriedky, nakoľko v tom období nevenovala takýmto veciam pozornosť. Mala vedomosť len o pôžičke medzi darkyňou a pánom R..

2.3 Chýba aj ďalší základný predpoklad odporovateľnosti žaloby a to vymáhateľná pohľadávka. Za vymáhateľnú pohľadávku totiž možno považovať len vykonateľnú pohľadávku, a teda takú, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, podľa ktorého možno vykonať exekúciu. V čase podania žaloby žalobkyňou táto pohľadávka nebola priznaná právoplatným rozhodnutím, nakoľko exekučný titul bol vydaný Okresným súdom Piešťany až dňa 24.9.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť 13.11.2013 čo do istiny s príslušenstvom a čo do trov konania až dňa 29.11.2013.

2.4 Žalovaná nemá pasívnu legitímáciu k odporovacej žalobe, nakoľko takáto žaloba môže byť úspešná len vtedy, ak bola podaná voči osobe, ktorá mala z odporovateľného právneho úkonu prospech. Žalovaná získala vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam titulom darovacej zmluvy z 2.12.2010 a preto táto zákonná podmienka úspešnosti žaloby ku dňu rozhodovania vo veci samej splnená nebola.

2.5 Žalobkyňa v konaní nepreukázala úmysel dlžníčky - matky žalovanej spornou darovacou zmluvou ukrátiť veriteľku - žalobkyňu. Je nepochybné, že už v čase prevodu uvedených nehnuteľností ďalej žalobkyňa poskytovala čiastočné pôžičky dlžníčke, teda mala vedomosť o skutočnosti, že dlžníčka vykonala úkon, ktorým darovala predmetné nehnuteľnosti. Žalobkyňa predmetnú pôžičku žiadala vrátiť až dňa 15.11.2011 písomnou výzvou, teda cca jeden a pol roka od poskytnutia poslednej pôžičky. Žalobkyňa mala vedomosť aj o prevode sporných nehnuteľností, nakoľko dlžníčka jej sama oznámila, že dom prepisuje na dcéru kvôli získaniu hypotekárneho úveru. Teda, už v tej dobe mohla vykonať právne

úkony na zamedzenie nakladania s majetkom dlžníčky, napríklad nariadením neodkladného opatrenia zákazu nakladať s nehnuteľnosťami.

3.1 Žalobkyňa odvolací návrh nepodala a vo svojom vyjadrení sa k odvolaniu žalovanej navrhla odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť, zotrvajúc na svojich doterajších vyjadreniach.

3.2 Námiетка žalovanej, že odporovateľnosť slúži výlučne potrebám exekučného konania je účelové a nedôvodné a nekorešponduje s hypotézou právnej vety ustanovenia o odporovateľnosti právnych úkonov podľa § 42a O.z..

3.3 Neobstojí námiетка žalovanej o neunesení dôkazného bremena žalobkyne, že žalovaná nemohla poznať úmysel dlžníka teda svojej matky ukrátiť žalobkyňu ani pri náležitej starostlivosti, nakoľko v zmysle platnej právnej úpravy úspešná obrana osoby blízkej dlžníkovi, ktorou žalovaná nepochybne je, spočíva nielen v jej tvrdeniach, že o úmysle dlžníka ukrátiť odporovateľným právnym úkonom veriteľa nevedela a ani nemohla vedieť, ale aj v tvrdení a preukázaní toho, že o tomto úmysle nevedela, ani nemohla vedieť, hoci vyvinula starostlivosť na spoznanie tohto úmyslu dlžníka a išlo o náležitú starostlivosť. Vynaloženie náležitej starostlivosti predpokladá, že osoba blízka dlžníkovi konala so zreteľom na okolnosti prípadu a s prihliadnutím na obsah právneho úkonu dlžníka takú aktivitu, aby úmysel dlžníka, ktorý tu v dobe odporovaného právneho úkonu musel byť, a aby sa o tom úmysle dozvedela. Z vykonaného dokazovania a z prednesov právneho zástupcu žalovanej teda ani z jej konania nebolo zrejmé, že by bola žalovaná vyvinula vôbec nejakú aktivitu, nieto ešte náležitú starostlivosť na objasnenie toho, či jej matka v čase podpisu darovacej zmluvy má nejaké záväzky voči žalobkyňi alebo voči iným právnickým a fyzickým osobám a či svojím konaním neukracuje týchto svojich veriteľov. Odvrátiť účinne popretý útok vedený žalobou mala povinnosť v danom prípade žalovaná, ktorá sa však pojednávaniu nezúčastnila a ani do skončenia dokazovania tak v tomto konaní neučinila.

4. Žalovaná vo svojom vyjadrení sa k vyjadreniu žalobkyne zotrvala na svojich doterajších tvrdeniach. Okrem toho, vo svojej podstate podporiac právny názor či už samotnej žalobkyne alebo aj súdu prvej inštancie (vo svojej podstate spochybňujúc vlastné odvolacie dôvody) poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spisovej značky 4Cdo 163/2007 zo 17.12.2008, v zmysle ktorého pre splnenie podmienok odporovateľnosti právnych úkonov v zmysle § 42a O.z., ak išlo o právne úkony medzi dlžníkom a osobou blízkou je postačujúce preukázať ich urobenie v určenej dobe a ukrátenie veriteľa. V týchto prípadoch totiž zákon úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa aj vedomosť blízkej osoby o tomto úmysle predpokladá (prezumuje). Blízka osoba musí naopak preukazovať, že úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa nemohla v dobe urobenia odporovaného právneho úkonu aj pri vyvinutí náležitej starostlivosti rozpoznať. Žalovaná osoba, ktorá je osobou blízkou dlžníkovi sa môže odporovacej žalobe ubrániť, len ak preukáže, že úmysel dlžníka ukrátiť odporovaným právnym úkonom veriteľa nemohla aj pri náležitej starostlivosti poznať. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spisovej značky 5Obdo 4/2016 z 30.3.2017 ďalej vyplýva, že jeho obsahom je aktívna činnosť, bez ohľadu na dosiahnutý výsledok. Okolnosti zakladajúce sa na iných skutočnostiach ako aktívna činnosť právny význam nemajú.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťal (§ 355 ods. 1 C.s.p.), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (akt. § 127 a § 365 C.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/ a h/ C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 C.s.p.) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 C.s.p.), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 C.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny.

6.1 Predmetom konania je žaloba o určenie, že právny úkon - Darovacia zmluva zo dňa 2.12.2010, predmetom ktorej bola 1/2-ica nehnuteľností vedených na liste vlastníctva č. XXX, pre katastrálne

územie U. a to: parc. č. 345/1 vo výmere 669 m² - zastavané plochy a nádvoría, parc. č. 345/4 vo výmere 166 m² - zastavané plochy a nádvoría, dom súpisné číslo XXX, postavený na parcele č. 345/4 uzatvorená medzi PaedDr. A. Y., rod. A., nar. X.X.XXXX (ako dlžníkom žalobkyne a matkou žalovanej) a žalovanou U. Y., nar. XX.XX.XXXX (ako osobou blízkou dlžníčke), je voči žalobkyne právne neúčinný.

6.2 Predmetom odvolacieho konania vzhľadom na odvolaciu argumentáciu odvolateľky je posúdiť opodstatnenosť námietok odvolateľky, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane aby uskutočňovala jej patriace procesné právo v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, vec nesprávne právne posúdil a preto aj nesprávne rozhodol o dôvodnosti žaloby žalobkyne.

7. Podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (2).

8. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie náležite aj odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia konajúceho súdu prvého stupňa a v podrobnostiach naň poukazuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.). Nakoľko tu však bol i nesúhlas žalovanej s takýmito dôvodmi, a tým vyvolaná potreba vysporiadania sa aj s tzv. odvolacími námietkami, pre úplnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolací súd považuje za potrebné doplniť nasledovné:

9. Odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie a je uvedený v bode 1.2.1 až 1.2.4 (§383 C.s.p.).

10.1 Pokiaľ ide o odvolaciu námietku žalovanej o neunesení dôkazného bremena žalobkyne preukázať úmysel dlžníčky darovaním nehnuteľností ukrátiť veriteľov a jej nové skutkové tvrdenie (uvedené až v odvolaní), že takýto úmysel jej nebol v čase uzatvárania zmluvy známy odvolací súd uvádza: Podľa článku 8 C.s.p., strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

10.2 Podľa § 150 ods. 1 C.s.p., strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

10.3 V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že vyššie citované ustanovenia zakotvujú jednu zo základných procesných povinností strán sporu, a to povinnosť tvrdiť. Stranu sporu zaťažuje bremeno tvrdenia. Schopnosť strany sporu uniesť bremeno tvrdenia spolu s dôkazným bremenom je predpokladom pre úspech v spore. Nesplnenie povinnosti tvrdiť, respektíve nesplnenie povinnosti "relevantne" tvrdiť (uviesť tvrdenia z hľadiska ich kvality pravdivé, úplné, podstatné a rozhodujúce) má pre stranu sporu procesnoprávnu sankciu. Táto sankcia má podobu prehry sporu. Prejaví sa teda v meritórnom rozhodnutí. Povinnosť strany sporu tvrdiť má kľúčový význam a predstavuje jeden zo základných princípov civilného procesu. V sporovom konaní je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu. Rozsudok v sporovom konaní (v zásade) zodpovedá tomu, čo strany sporu zhodne tvrdili a (v zásade) nezohľadňuje to, čo žiadna zo strán sporu netvrdila.

10.4 Podľa § 153 ods. 1 a 2 C.s.p., strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana nemohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania (1). Na prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä, ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonávanie ďalších úkonov súdu (2).

10.5 Podľa § 366 C.s.p., prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancii, možno v odvolaní použiť, ak sa týkajú procesných podmienok (a), ak sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu (b), ak má byť nimi

preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo (c) ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (d).

10.6 V tejto súvislosti ďalej odvolací súd dodáva, že právo na uvedenie prípadných novôt (v prejednávanej veci prostriedkov procesnej obrany žalovanej) v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia bude podmienené nezavinením doterajšieho nepoužitia týchto skutočností a dôkazov. Je teda úlohou odvolateľa v odvolaní (a protistrany vo vyjadrení k odvolaniu) dokázať, že nové prostriedky procesného útoku a nové prostriedky procesnej obrany, ktoré uvádzajú "až teraz", nemohli v doterajšom priebehu konania použiť bez svojej viny. Ak tento predpoklad úspešne nespĺnia, na novoty (prostriedky procesnej obrany alebo procesného úroku) nebude môcť súd v odvolacom konaní prihliadnuť. Na diskvalifikáciu novoty postačí aj opomenutie jej skoršieho uvedenia zavinením z nedbanlivosti (čo bol pravdepodobne aj prípad práve prejednávanej veci).

10.7 Neobstojí preto odvolacia námietka žalovanej, že v prejednávanej veci predpokladmi úspešného odporovania právneho úkonu dlžníčky (matky žalovanej), ktoré musí veriteľ (žalobkyňa) preukázať je preukázanie úmyslu dlžníka ukrátiť svojho veriteľa (a tento žalobkyňa v konaní nepreukázala), že žalovaná nemala vedomosť o skutočnosti, že daryňa mala od žalobkyne požičané finančné prostriedky, nakoľko v tom období nevenovala takýmto veciam pozornosť a pod., nakoľko ako to uviedol súd prvej inštancie a vo svojej podstate aj samotná žalovaná vo svojom vyjadrení, v prípade, ak došlo k úkonu medzi dlžníkom a jemu blízkymi osobami (v prejednávanej veci medzi matkou a dcérou) úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa zákon predpokladá a je na osobách dlžníkovi blízkych (v tomto prípade žalovanej), aby preukázali, že úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa v čase právneho úkonu nemohli aj pri náležitej starostlivosti poznať.

10.8 Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že samotná žalovaná do rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci samej nielenže netvrdila, že úmysel daryne - svojej matky ukrátiť žalobkyňu ako veriteľa v čase uzatvárania darovacej zmluvy nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať (z určitých konkrétnych dôvodov), ale na preukázanie takýchto prípadných skutkových okolností rozhodných pre rozhodnutie vo veci nepredložila žiadne dôkazy, respektíve nenavrholo žiadne dokazovanie. Pokiaľ žalovaná až v odvolacom konaní sa začala brániť tým, že úmysel svojej matky ako dlžníčky ukrátiť žalobkyňu ako veriteľa nemohla poznať respektíve nepoznala, nešlo jednak o včasne uplatnené prostriedky procesnej obrany na ktoré by mohol odvolací súd eventuálne prihliadať a už vonkoncom nešlo o relevantné skutkové okolnosti, ktoré by mali pre ňu privodiť priaznivejšie rozhodnutie (okolnosti zakladajúce sa na iných skutočnostiach ako aktívnej činnosti totiž podľa ustálenej súdnej praxe (tu pozri aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spisovej značky 5Obdo 4/2016 z 30.3.2017, na ktorý poukazuje aj samotná žalovaná) právny význam nemajú.

11. Neobstojí ani námietka žalovanej o neexistencii vymáhateľnej pohľadávky na strane žalobkyne, prípadne o nedostatku jej pasívnej vecnej legitímácie z dôvodu, že z napádaného právneho úkonu nemala prospech, nakoľko v prvom prípade podľa aplikačnej praxe pod vymáhateľnou pohľadávkou je treba rozumieť nielen pohľadávku na vymoženie, ktorej má žalobca voči dlžníkovi exekučný titul, ale za vymáhateľnú pohľadávku je teda považovať pohľadávku ktorá bola vymáhateľná v dobe, keď dlžník úkon uskutočnil, alebo v dobe, keď dlžník uskutočnil úkon ešte nebola vymáhateľná, ale takou bola v čase rozhodnutia súdu rozhodujúceho o odporovacej žalobe (pozri napríklad rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky spisovej značke 28Cdo 3538/2011), čo bol aj prípad práve prejednávanej veci, nakoľko v konaní nebolo sporné, že ku dňu rozhodovania súdu prvej inštancie vo veci samej pohľadávka žalobkyne voči dlžníčke - matke žalovanej priznaná jej rozsudkom Okresného súdu Piešťany č.k. 8C/74/2012-71 z 24. septembra 2013, bola v časti istiny a príslušenstva od 17.11.2013 a v časti trov konania od 3.12.2013 vymáhateľná (exekučným titulom) a v druhom prípade je nelogický, až absurdný jej záver, že zo spornej darovacej zmluvy bez ďalšieho ako obdarovaná nemala prospech, keď bezodplatne nadobudla vlastnícke právo ku spoluvlastníckemu podielu k sporným nehnuteľnostiam v rozsahu 1/2 k celku. Napokon pre rozhodnutie vo veci bolo nerozhodným aj to, že žalobkyňa vedela o tom, že dlžníčka - matka žalovanej sporné nehnuteľnosti darovala žalovanej a v tom čase tomu nezabránila podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zákazu nakladania s nehnuteľnosťami.

12.1 Pokiaľ ide o námietku o riadnom neodôvodnení rozsudku odvolací súd uvádza:

Ústavný súd Slovenskej republiky v zhode s rozhodovacou praxou Európskeho súdu pre ľudské práva stabilne judikuje, že povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie neznamená automaticky povinnosť poskytnúť podrobnú odpoveď na každý nastolený argument. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. sp. zn. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, III. ÚS 191/2013). Rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzované s ohľadom na okolnosti každého prípadu (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 163/2015 zo 17. marca 2016).

12.2 Odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery, ktoré primerane vysvetlil. Z pohľadu logiky a argumentačnej súdržnosti nebolo možné odôvodneniu napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie vytknúť závažné nedostatky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí súčasne aj právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 252/04) a rovnako neznamená ani to, aby účastník konania bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkou a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Odvolacia námietka žalovanej, týkajúca sa nedostatku obsahových náležitostí napadnutého rozhodnutia, ako i jeho arbitrárnosti, preto nemohla obstať.

13. Odvolací súd preto podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil, keď tento správne v súlade s ustanovením § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 C.s.p. rozhodol i o náhrade trov konania.

14.1 Žalobkyňa bola v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešná (§ 255 ods. 1 C.s.p.) a vznikol jej nárok na náhradu trov konania.

14.2 O nároku na náhradu trov rozhodol odvolací súd podľa ustanovení § 369 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p.

14.3 O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.)

15. K prijatiu tohto rozhodnutia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení a § 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je podľa § 421 C.s.p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).